

Sucho

Analýza programu environmentální výchovy

Jan Činčera,
Masarykova univerzita

Roman Kroufek,
Univerzita J. E. Purkyně

Kateřina Jančaříková,
Univerzita Karlova

Cíle lekce

Po ukončení lekce studenti:

- Analyzují teorii zvoleného programu environmentální výchovy, sestaví jeho logický model a uvedou, které ze svých cílů program má či nemá šanci naplnit.
- Podle zvoleného modelu vyhodnotí kvalitu programu, identifikují jeho silné a slabé stránky, stejně jako příležitosti k úpravám.

Vstupní otázky

- Jaké zásady by měl dodržovat program pro žáky základních škol zaměřený na problematiku sucha a klimatických změn?
- Jakým postupům by se takový program měl určitě vyhnout?

PROGRAM

Popis cílů a aktivit

Jan Činčera

ANALÝZA PROGRAMU

Kateřina
Jančaříková

Roman Kroufek

SHRNUTÍ

Silné a slabé
stránky programu.

Program „Sucho“

Cíle:

Cílem programu je poskytnout žákům potřebné znalosti o změnách klimatu, vést je k uvědomění si jejich podílu na globální klimatické změně a motivovat je k odpovědnému environmentálnímu chování.

Výstupy:

Po ukončení programu žáci:

- Vysvětlí principy klimatické změny a uvedou, jakým způsobem se svým chováním na ní podílejí.
- Uvedou příklady alespoň tří činností, které mohou ve svém chování změnit, aby klimatickou změnu zmírnil.

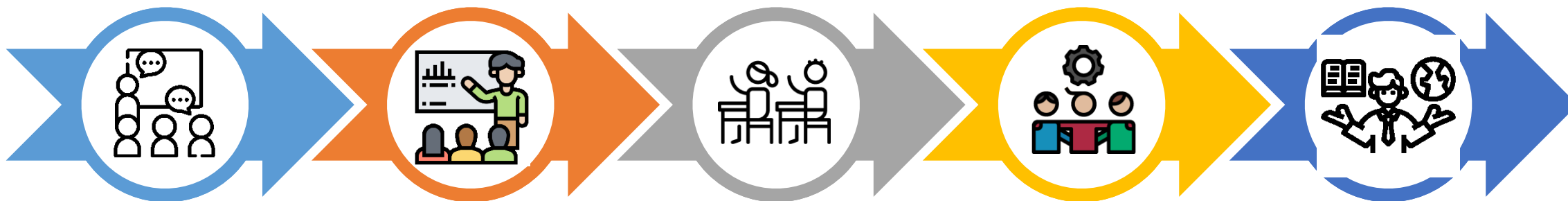
Věk: 4.-5. ročník základní školy

Délka: 3 vyučovací hodiny

Prostředí: učebna

Program „Sucho“: aktivity

Úvodní diskuse

Jaké žáci znají problémy životního prostředí?
Všimli si dopadů sucha?.

Výklad

Proč se mění klima, jaké to má dopady.

Párová výuka

Jaké důsledky mohou mít klimatické změny na náš život? Představte si to...
Jak přírodu poškozujeme?
Co může udělat každý z nás?

Skupinová práce

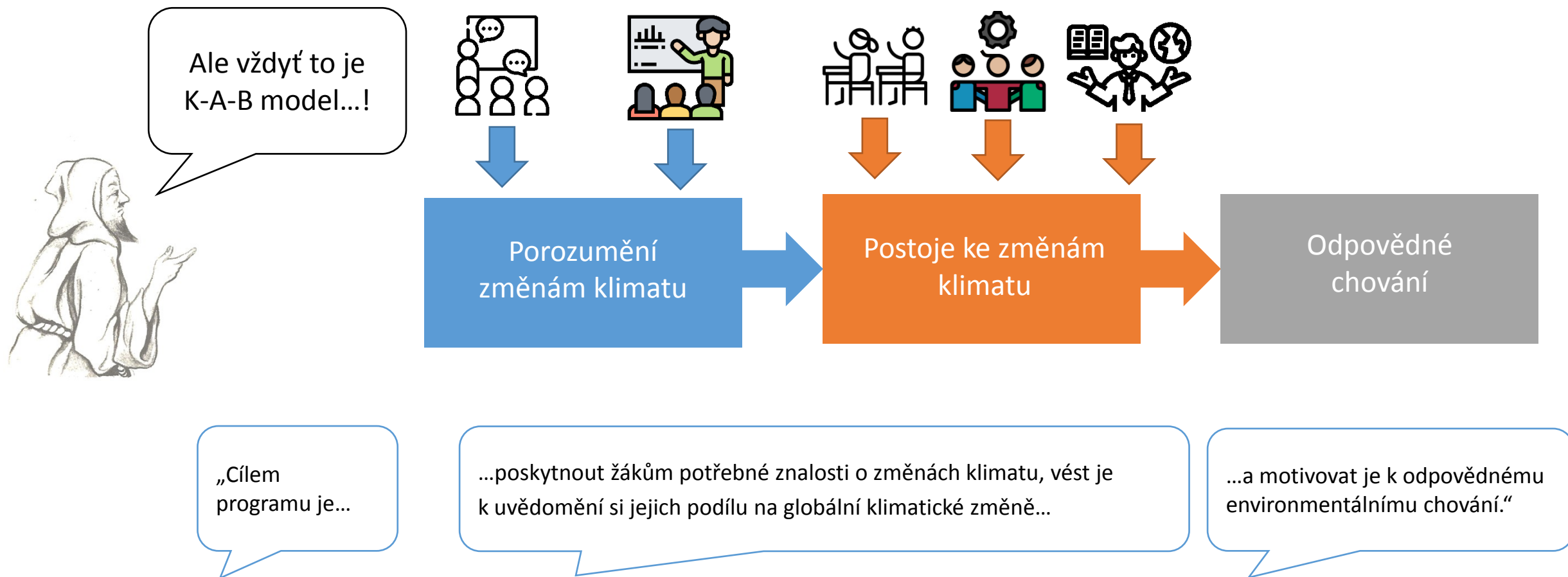
Poster nabádající ostatní žáky k ochraně přírody. Prohlídka.

Uzavření

Opakování a zdůraznění důležitosti ochrany životního prostředí.

Analýza teorie programu

Analýza kvality programu

Kritéria úspěšného programu o klimatu

Posiluje naději

...neusiluje o vystrašení dětí.

Od „Já“ k „My“

...motivuje ke kolektivní akci.

Hledá společnou půdu

...vyhýbá se polarizaci, učí rozumět rozdílům v názorech.

Komplexní a provázaný

...nejde o krátký jednorázový program

Místně zakotvený

...a tak osobně relevantní pro žáky

Uplatňuje aktivní metody

...podporuje různé typy učení

Podporuje diskusi a samostatnou práci

...respekt k názorům a zájmu žáků

Propojuje s vědci

...umožňuje žákům ptát se expertů

Pracuje s miskoncepty

...zjišťuje a reaguje na to, co si žáci myslí

Začleňuje žákovský projekt

...zaměřený na reálnou změnu ve škole či komunitě.

Analýza programu Sucho

Kritéria úspěšného programu o klimatu

Posiluje naději

...neusiluje o vystrašení děti.

Od „Já“ k „My“

...motivuje ke kolektivní akci.

Hledá společnou půdu

...vyhýbá se polarizaci, učí rozumět rozdílům v názorech.

Komplexní a provázaný

...nejde o krátký jednorázový program

Místně zakotvený

...a tak osobně relevantní pro žáky

Uplatňuje aktivní metody

...podporuje různé typy učení

Podporuje diskusi a samostatnou práci

...respekt k názorům a zájmu žáků

Propojuje s vědci

...umožňuje žákům ptát se expertů

Pracuje s miskoncepty

...zjišťuje a reaguje na to, co si žáci myslí

Začleňuje žákovský projekt

...zaměřený na reálnou změnu ve škole či komunitě.

Hodnocení programu

Hodnocení programu

Shrnutí:

Silné a slabé stránky programu Sucho

Silné stránky

Zapojuje žáky do diskuse

Hrozby

Vytvoří miskoncepty, vystraší a otráví žáky

Slabé stránky

Věkově nepřiměřený, straší, moralizuje, důraz na individuální akci, chybí projekt

Příležitosti

Nový, komplexní program postavený na mezipředmětové spolupráci

Náměty na samostatnou práci

- Navrhněte nový program „Sucho“, který by se vyhnul chybám rozebíraného cvičného programu.

Doporučená literatura

- Cantell, H., Tolppanen, S., Aarnio-Linnanvuori, E. & Lehtonen, A. (2019) Bicycle model on climate change education: presenting and evaluating a model. *Environmental Education Research*, 25(5), 717-731
- Daniš, P., Broukalová, L., Chvátalová, M., Ježková, E. & Nešpor, J. (2020). *Doporučení pro tvorbu a realizaci účinných programů environmentální výchovy*. Praha: SSEV Pavučina.
- Monroe, M.C., Plate, R.R., Oxarart, A., Bowers, A. & Chaves, W. A. (2019) Identifying effective climate change education strategies: a systematic review of the research, *Environmental Education Research*, 25(6), 791-812
- NAAEE (2009). *Environmental Education Materials. Guidelines for Excellence*. Washington: NAAEE
https://cdn.naaee.org/sites/default/files/eeopro/products/files/ee_materials.lr_.pdf

Poděkování

- V prezentaci byly využity volně dostupné ikony získané z webu Flaticon (<http://www.flaticon.com>)
 - Ultimatearm
 - Freepik
 - Turkub
- Fotografie z titulní stránky pochází z volně použitelné databáze obrázků Unsplash (autor Meritt Thomas)